

HATTEN I HÅNDEN

Som rygsækrejsende forelskede han sig i en fin kasket og bankede håbefuldt på hos mesteren bag værket. Siden fik **Silas Skram** selv håndværket ind i fingrene, og i dag er Danmarks eneste kasketmager på en mission for at gøre den populære hovedbeklædning håndlavet igen.

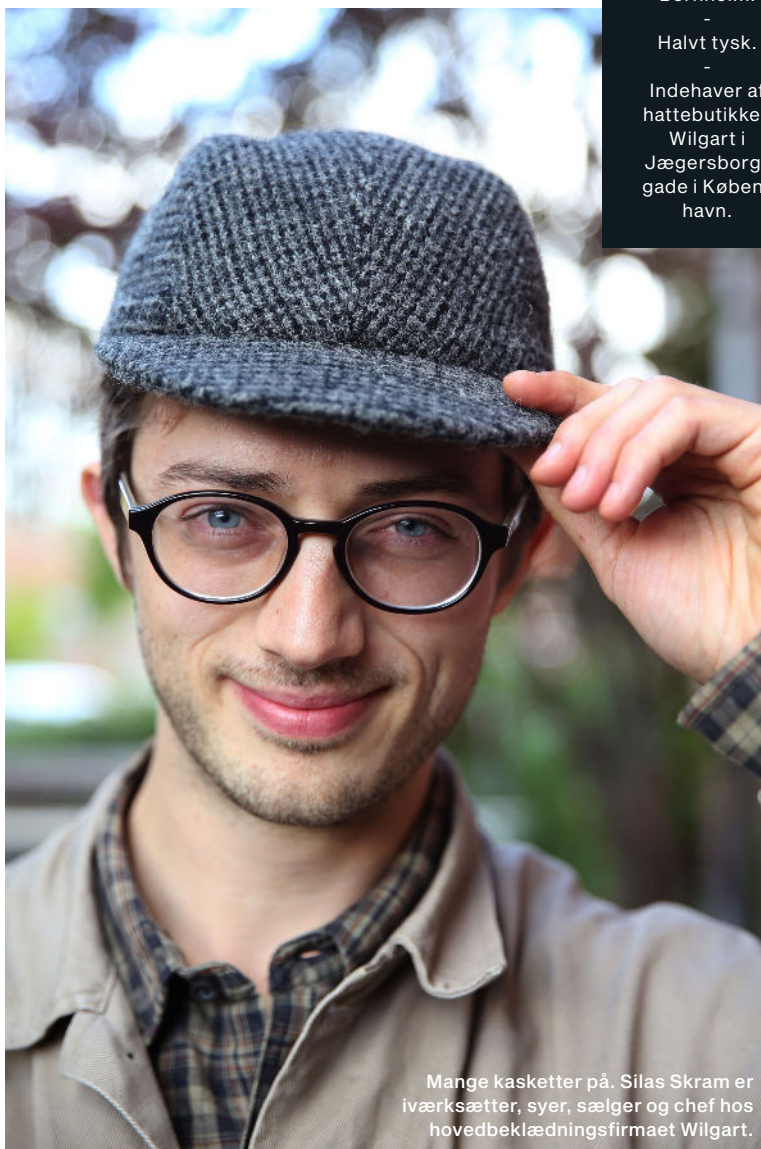
"Da jeg var 22 år, havde jeg svært ved at finde et sted at bo i København og svært ved at

finde ud af, hvad jeg skulle tage mig til. Jeg tomlede ned gennem Tyskland med mit skateboard under armen. I byen Jena var jeg inde i en hatteforretning, hvor jeg faldt over en ternet baseballkasket med vatteret for i en kvalitet, jeg aldrig havde set før. Virkelig lækker. Bullanihed mærket. Jeg spurgte, hvor den var lavet, og fik at vide, at den var fremstillet 100 kilometer derfra i byen Bamberg hos en lille familievirksomhed.

Måske kunne jeg også lære at sy sådan en, tænkte jeg. Så havde jeg da fået noget håndgribeligt ud af turen. Næste dag fandt jeg frem til baggården, hvor værkstedet ligger. Man kunne høre nålene, der gik i symaskinerne, båndkniven, der skar stof til, og træstokkene, der bankede kasketpulde til mod træblokke.

"Hvem er du?" sagde Herr Bullmann, mesteren i virksomheden. Jeg stod der med min store rygsæk og mit skateboard og fortalte, at jeg gerne ville lære at sy kasketter. "Det kommer du aldrig til at lære," sagde han. "Hvad havde du forestillet dig?" Jeg prøvede at tale ham lun på ideen. Fortalte

ham, at jeg godt kunne sy lidt, at jeg kunne gå til hånd, eventuelt stryge kasketterne for ham. Vi diskuterede det ret længe. "Jeg er jo rejst hele vejen ned gennem Tyskland for at komme til dit værksted, så jeg har dedikationen," prøvede jeg. Det endte med, at han forærede mig en kasket, bad mig tænke

Mange kasketter på. Silas Skram er iværksætter, syer, sælger og chef hos hovedbeklædningsfirmaet Wilgart.

SILAS
SKRAM

33 år.

Opvokset på
Bornholm.

Halvt tysk.

Indehaver af
hattebutikken
Wilgart i
Jægersborg-
gade i Køben-
havn.

mig om en ekstra gang, og hvis jeg stadig ville det, kunne jeg komme tilbage nogle dage senere og begynde at arbejde.

Jeg fik lov at bo hos ham og hans kone lidt uden for byen og gik med på arbejde seks dage om ugen. Jeg fik lov at stå med dampstrygejernet og svede, mens det var højsommer, og fuglene kvidrede udenfor. Og jeg fik efterhånden lov at sy nogle kasketter til mig selv. Herr Bullmann blev ved med at sprætte mine kasketter op og bede mig sy dem ordentligt sammen igen. Og bad mig om ikke at vise dem til nogen eller fortælle, hvem der havde lært mig at sy. Efter 19-20 kasketter og en måneds arbejde lokkede nogle venner med en tur til en badesø længere sydpå, og så sagde jeg farvel til Herr Bullmann og rejste videre.

Da jeg kom hjem, begyndte jeg på en uddannelse som accessories designer på KEA, Københavns Erhvervsakademi. Det handlede mest om, hvordan tilværelsen er for en designer, der får sine ting syet et sted langt ude i Asien, og passede egentlig ikke særlig godt til det, jeg ville. Men i ferier,

Knappen på toppen og det sølvgrå mærke foran er lavet af lakseskind fra Island, en lille signatur, Wilgart bruger til detaljer.

og hver gang vi skulle lave et individuelt projekt eller havde en praktikperiode, tog jeg ned at arbejde hos Bullani. I dag ser jeg Herr Bullmann som min mester, selv om jeg ikke var i officiel mesterlære hos ham. Efter to år på uddannelsen oprettede jeg et firma, der tilbød håndlavede kasketter, fandt et kælderlokale uden vinduer i Nordvestkvarteret og købte min første industrismaskine. Og hver gang jeg havde en teoretisk skoleopgave, brugte jeg firmaet som case. På den måde fik jeg noget ud af branding- og marketingdelen af uddannelsen.

En dag kom TV 2 Lorry ud i kælderlokalet og lavede et indslag om mig, og det satte gang i efterspørgslen. Men det var stadig ikke mere end 30-40 kunder per halvår. Lige nok til at betale huslejen. Så jeg fortsatte med at uddanne mig for at få nogle redskaber til at drive forretning. Jeg tog en overbygning i bæredygtigt indkøb i tekstilbranchen og læste noget erhvervsøkonomi. Derefter tog jeg en kandidatgrad

"Bare 10 procent af ørene dækket forhindrer dig i at fryse om dem," siger Silas Skram.

Produktion i baglokalet på Jægersborggade. Silas Skram har også et værksted med mere plads og større maskiner på Bornholm.

"PULDEN ER SYET AF ULD FRA SKOTLAND, INDLÆGGET TIL SKYGGEN ER STANSET UD I TYSKLAND OG OVERTRUKKET MED SKIND FRA ITALIEN."

i digitalt design og kommunikation på IT-Universitetet.

Det var på tide at gøre noget seriøst ved virksomheden, og jeg søgte om at få et lokale i Jægersborggade, hvor alle erhvervs-

lejemålene ejes af den samme andelsforening, der favoriserer små virksomheder og ikke lejer ud til eksempelvis butikskæder. Jeg åbnede butikken i 2018 og sad selv i baglokalet og syede, men stod også for betjening. Senere blev Tomas, som var

i praktik hos mig i forbindelse med sin uddannelse som design-teknolog, partner i firmaet. Han er en mester i præcision, teknisk anlagt og god til IT. Som bachelorprojekt udviklede han en app, som fortæller små historier om vores håndværk og produkter, og som blev præsenteret gennem en udendørs udstilling i Jægersborggade i november 2020.

Det er hele tiden vigtigt at formidle det, vi laver, hvis vi skal overleve som specialforretning. Så skal folk vide, hvad der ligger bag vores priser, som er højere, end hvis du køber en masseproduceret kasket. En baseballkasket i uld koster fra 600 kroner hos os. Og ud over at du får en personlig oplevelse ved at købe den, fordi du ved, hvem der har lavet den, får du en kasket, der passer til din hovedstørrelse, og hvor der er tænkt over alle materialer – jeg har overtaget Herr Bull-

Sixpence og baseballkasketter er Wilgarts bedst sælgende modeller.

manns leverandørkartotek, og det er guld værd, når man starter op i et så specialiseret håndværk.

Pulden er syet af uld fra Skotland, indlægget til skyggen er stanset ud i Tyskland

og overtrukket med skind fra Italien, kantebåndene kommer også fra Tyskland, og vi overtager brugte lagner fra De Forenede Dampvaskerier, som vi indfarver og bruger til fór. Vi forsøger at være så bæredygtige som muligt og kun anvende materialer fra Europa. Man kan købe de kasketter, vi har på lager, men man kan også selv vælge materialerne og få lavet sin helt egen kasket på mål.

De fleste, der kommer herved, er ret forundrede: "Laver du dem selv?" Engang var der ikke andet end håndlavede kasketter og småbitte leverandører i København. Engang var kasketmagerfaget ret nemt at komme ind i, fordi man kunne starte op derhjemm, hvis bare man havde en symaskine. I dag er vi vistnok de eneste i Norden. Og i hvert fald de eneste i Danmark." ■